

УДК 336.663

JEL Classification: M21, G31

DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.03.171>

Ірина АБЕРНІХІНА,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів,
Національна металургійна академія України,
пр. Гагаріна, 4, м. Дніпро, 49600, Україна,
e-mail: irina.abernihina@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-0692-1276

Ірина СОКИРИНСЬКА,

кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів,
Національна металургійна академія України,
пр. Гагаріна, 4, м. Дніпро, 49600, Україна,
e-mail: sokirinska@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-6140-8518

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА:
ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ**

Аберніхіна І., Сокиринська І. Ефективність використання ресурсів підприємства: практичний аспект. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. Вип. 3. С. 171–184. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.03.171>

Abernikhina I., Sokyrykska I. (2020). Efektyvnist vykorystannia resursiv pidprijemstva: praktychnyi aspekt [Efficiency of the enterprise resources usage: practical aspect]. *The Herald of Ternopil National Economic University*, Vol. 3. P. 171–184. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.03.171>

Анотація

Вступ. В умовах виникнення кризових явищ в економіці важливим завданням для підприємств є закріплення, а подекуди й розширення своїх позицій на ринку. В даному контексті важливим є аналіз показників використання ресурсів, що дасть змогу оцінити рівень їхнього використання та виявити напрями сприяння підвищенню його ефективності.

Методи. Теоретичною основою дослідження є наукові розробки вітчизняних і зарубіжних науковців щодо оцінювання ефективності використання ресурсів підприємства. Результати отримані за рахунок застосування методів: аналізу – для дослідження основних теоретичних, методичних підходів щодо оцінювання ефективності використання ресурсів; абстрагування – в процесі визначення суттєвих характеристик основних показників ефективності використання ресурсів; узагальнення – в процесі систематизації показників для оцінювання

© Ірина Аберніхіна, Ірина Сокиринська, 2020.

ефективності використання ресурсів підприємства. Мета – пошук напрямів підвищення ефективності використання ресурсів в умовах господарської діяльності підприємства на основі методичних надбань сучасних науковців.

Результати. Проведений ґрунтовний аналіз показників оцінювання ефективності використання ресурсів підприємства на підставі досліджень вітчизняних та закордонних науковців. Запропоновано систематизувати найбільш поширені в наукових дослідженнях показники для оцінювання ефективності використання ресурсів підприємства в кількісному виразі в три групи: відносні показники ділової активності (коефіцієнти оборотності), показники ефективності управління ресурсами (тривалість обороту) та показники ефективності використання активів компанії для генерації прибутку (рентабельність). Застосовано удосконалену систему показників для оцінювання ефективності використання ресурсів в умовах реально діючого підприємства.

Перспективи. Перспективами подальших досліджень є встановлення ступеня впливу показників ефективності використання ресурсів підприємства на рівень прибутку з використання математичних моделей.

Ключові слова: ресурси підприємства, показники ефективності, коефіцієнти оборотності, оцінка ефективності, систематизація показників.

Формули: 0; рис.: 1, табл.: 7, бібл.: 17.

Abstract

Iryna ABERNIKHINA, Iryna SOKYRYNSKA

EFFICIENCY OF THE ENTERPRISE RESOURCES USAGE: PRACTICAL ASPECT

Introduction. Under the crisis circumstances in the economy an important task for enterprises is to consolidate and sometimes expand their position in the market. In this context, it is important to analyze the indicators of resource use, that allow to assess their use level and identify areas to help improve their efficiency.

Methods. The theoretical basis of the study is the scientific publications of domestic and foreign scholars to assess the effectiveness of the enterprise resources usage. The results are obtained through the methods: analysis – in the study of basic theoretical, methodological approaches to assessing the efficiency of resource use; abstraction – to determine the essential characteristics of the key indicators of resource efficiency; generalization – to systematize indicators for the efficiency assessment of enterprise resources use. The purpose is to search the directions to increase the efficiency of resources use in the conditions of an enterprise economic activity on the basis of the recent methodical achievements.

Results. A thorough analysis of indicators for assessing the enterprise resources effectiveness on the basis of domestic and foreign scientists study is realized. It is proposed to systematize the most common indicators in order to assess the enterprise resources efficiency in quantitative terms into three groups: relative indicators of business activity (turnover ratios), indicators of resource management efficiency (turnover duration) and indicators of company assets efficiency for profit generation (profitability). An improved

system of indicators has been applied to assess the resource use efficiency in the conditions of a real enterprise.

Perspectives. Prospects for further research are to establish the degree of efficiency influence of enterprise resources use on the profit level with the mathematical models.

Keywords: *enterprise resources, efficiency indicators, turnover ratios, efficiency assessment, systematization of indicators.*

Formulas: 0; fig.: 1, tabl.: 7, bibl.: 17.

Постановка проблеми. В умовах виникнення кризових явищ в економіці важливим завданням для підприємств є закріплення, а подекуди й розширення своїх позицій на ринку.

Економічна ефективність функціонування підприємств тісно пов'язана з рівнем забезпеченості підприємств матеріальними, трудовими, фінансовими ресурсами, їхнім оптимальним співвідношенням і раціональним використанням. У такому контексті важливим є аналіз показників використання ресурсів, що дасть змогу оцінити рівень їхнього використання та виявити напрями сприяння підвищенню його ефективності. Це забезпечить можливість раціоналізації витрат ресурсів на виробництво продукції.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми ефективності використання ресурсів досліджують багато вітчизняних та зарубіжних науковців. Значна увага приділена показникам ефективності використання ресурсів підприємства та оцінюванню їхнього впливу на загальні результати діяльності у закордонних публікаціях [2, 4, 5, 6, 7, 9, 10].

Вітчизняні дослідники вивчають насамперед аналіз ділової активності підприємства з позиції системного оцінювання ефективності використання власних ресурсів (О. М. Анісімова) [17], методологічні основи ефективного використання ресурсів підприємств (А.О. Мазур, С. О. Кириченко, Н. Б. Кашена, О. О. Горошанська, Т. В. Польова) [1, 7], показники оцінювання ефективності використання ресурсів (В. Р. Кобилецький) [3].

Проведений аналіз наукових публікацій дає змогу акцентувати увагу на незначну їхню кількість у векторі практичного застосування наявних методичних розробок.

Метою статті є обґрунтування доцільності розвитку нового напрямку діяльності в умовах реальної діяльності приватного підприємства ПП «ДІАЛОГ ГРУП» для підвищення ефективності використання ресурсів на основі методичних надбань сучасних науковців.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ефективність використання ресурсів визначається показниками фінансового стану, фінансовими відносинами з іншими юридичними та фізичними суб'єктами діяльності, платоспроможністю і фінансовою стійкістю. Отже, вихідна, що використовується в теорії і практиці, модель оцінювання ефективності використання ресурсів – це співвідношення між економічними результатами (дохід, валовий, чистий прибуток) і витратами (ресурсами) [1, с. 256].

Серед наявних способів оцінювання ефективності та оптимізації використання ресурсів підприємства найбільш поширеними є фінансовий підхід, який передбачає розрахунки фінансової віддачі, і змішаний підхід, що охоплює також нефінансовий складник [1, с. 257].

Проведено ґрунтовний аналіз показників оцінювання ефективності використання ресурсів підприємства, що досліджують вітчизняні та закордонні науковці. Результати узагальнення найбільш поширених показників наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Показники ефективності використання ресурсів підприємства у вітчизняних та закордонних публікаціях (переклад авторський)

Показники	Характеристика
1	2
Коефіцієнт оборотності активів (Asset turnover (total asset turn over), AT)	Оборот активів (загальний оборот активів) – це співвідношення, яке вимірює, як усі активи, що належать компанії, функціонують для підтримки продажів компанії [2, с. 298]
Тривалість обороту активів (Turnover in Days, TD)	Показник ділової активності, який вказує на ефективність управління оборотними активами підприємства. Значення коефіцієнта демонструє період, протягом якого оборотні активи здійснюють один повний оборот [3]
Коефіцієнт оборотності оборотних активів (CAT)	Показник ділової активності, який вимірює ефективність використання оборотних активів підприємства (грошових коштів, запасів товарів, виробничих запасів, дебіторської заборгованості). Коефіцієнт демонструє співвідношення виручки і середньої за період суми оборотних активів [3]
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (Accounts Receivable Turnover, ART)	Оборот дебіторської заборгованості – це співвідношення між чистими продажами та дебіторською заборгованістю. Норма обороту дебіторської заборгованості залежить від умов оплати, передбачених компанією [4; 5, с. 16]
Тривалість обороту дебіторської заборгованості (TDD)	Період погашення дебіторської заборгованості – індикатор ефективності відносин з клієнтами, який показує, як довго останні погашають свої рахунки. Коефіцієнт дає уявлення про платіжну дисципліну покупців [3]
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (Accounts payable ratio, AP)	Коефіцієнт кредиторської заборгованості (AP) – це ставка, яку фірми сплачують своїм постачальникам. Організації часто розглядають суму заборгованості перед кредиторами як джерело безкоштовного кредитування [6, с. 54]
Тривалість обороту кредиторської заборгованості	Показник ділової активності, який вказує на кількість оборотів, які здійснила кредиторська заборгованість протягом року. Порівнюючи оборотність кредиторської та дебіторської заборгованості можна визначити якість політики комерційного (товарного) кредитування в компанії [3]
Коефіцієнт оборотності запасів (Inventory Turnover, IT)	Оборот запасів – товарообіг – це збільшення товарно-матеріальних цінностей, викликане збільшенням активності або через зміни в політиці запасів [5, с. 16]
Тривалість обороту запасів	Показник ділової активності, який вказує на ефективність управління запасами компанії. Значення показника вказує на те, скільки днів запаси зберігаються на складі компанії [3]

продовження таблиці 1

Коефіцієнт оборотності власного капіталу (Equity Turnover (Capital Turnover), ET)	Оборот капіталу – коефіцієнт активності, що відображає ефективність управління капіталом фірми. Високі значення коефіцієнта обороту капіталу свідчать про ефективне використання власного капіталу [8]
Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача) (Fixed asset turnover, FAT)	Оборотність основних засобів вимірює ефективність довгострокових капітальних вкладень. Коефіцієнт відображає рівень продажів, що утворюються за рахунок інвестицій у виробничу потужність [9, с. 81]
Рентабельність активів (Return On Asset, ROA)	Рентабельність активів (ROA) – це один із коефіцієнтів рентабельності. Вказує на можливості компанії для створення прибутку [10, с. 7]
Рентабельність власного капіталу (Return On Equity, ROE)	Рентабельність власного капіталу (ROE) - коефіцієнт рентабельності для вимірювання здатності компанії отримувати прибуток на основі капіталу, що належить компанії [10, с. 8]

Джерело: узагальнено авторами на основі [2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10].

У результаті проведеного аналізу автори дійшли висновку, що переважна більшість науковців вимірюють ефективність використання ресурсів підприємства на якісному (широта ринків збуту продукції; наявність продукції, що експортується; наявність унікальної продукції, техніко-економічні параметри якої перевищують або відповідають світовим аналогам; репутація підприємства; стійкість зв'язків з клієнтами, партнерами тощо) та кількісному рівні (динаміка відносних показників ділової активності).

Автори пропонують систематизувати найбільш поширені в наукових дослідженнях показники для оцінювання ефективності використання ресурсів підприємства в кількісному виразі в три групи: відносні показники ділової активності (коефіцієнти оборотності), показники ефективності управління ресурсами (тривалість обороту) та показники ефективності використання активів компанії для генерації прибутку (рентабельність) (рис. 1).

Далі автори пропонують застосувати удосконалену систему показників для оцінювання ефективності використання ресурсів в умовах діяльності приватного підприємства ПП «ДІАЛОГ ГРУП».

Підприємство ПП «ДІАЛОГ ГРУП» займається виробництвом дерев'яних піддонів, реалізацією європіддонів, що були у використанні (б/в), та спеціалізується на виробництві та продажу колотих дров і пиломатеріалів.

Згідно з вимогами міжнародного стандарту за санітарними і фітосанітарними нормами ISPM-15 [11] (основні принципи регулювання дерев'яного пакувального матеріалу, які застосовуються в міжнародній торгівлі) дерев'яну тару потрібно знезаражувати методом термічної чи фітосанітарної обробки.

Тому для підприємств, що займаються виробництвом піддонів та закупівлею б/в європіддонів, перспективним напрямком діяльності є термообробка. На сьогодні підприємство, що досліджується, для європіддонів замовляє цю послугу в сторонніх підприємств. Авторі пропонують впровадити зазначену послугу (таким чином організувати замкнений цикл ремонту та реалізації б/в європіддонів) та надавати послуги з термообробки піддонів іншим підприємствам такої галузі.

Сучасна Україна широко розвиває торговельно-економічні відносини з усім світом. Експорт займає 40 млрд доларів. Для відправки вантажу за межі України найчастіше використовується дерев'яна тара, дерев'яні європіддони або піддони нестандартних розмірів, залежно від габаритів вантажу [12].

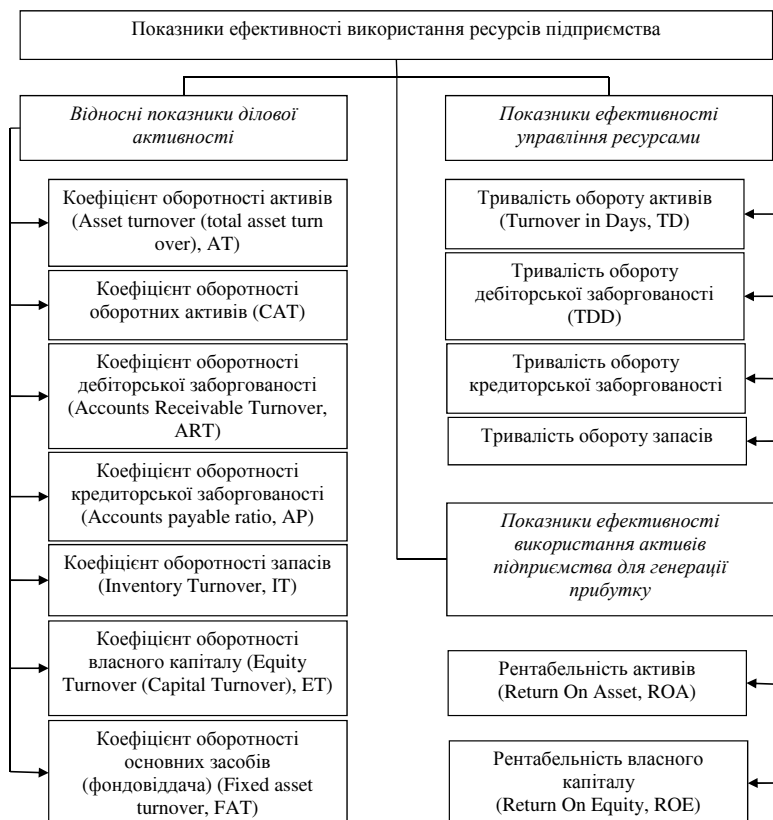

Рис. 1. Систематизація показників для оцінювання ефективності використання ресурсів підприємства

Джерело: розроблено авторами.

Існує кілька методів обробки: термообробка піддонів – тривалий вплив на тару високої температури; фумігація піддонів – обробка хімічною речовиною в газоподібному або рідкому стані [12, 13].

Фітосанітарна обробка піддонів методом термічної обробки є більш прийнятним з точки зору безпеки (ніж обробка хімічною речовиною) і поширеним способом. На європіддони наноситься спеціальний маркувальний знак – «IPPC», який зроблено у вигляді штампа, на якому зазначені: код країни-виробника пакувального матеріалу і європіддонів; номер ліцензії компанії, яка здійснила термообробку піддонів; метод знезараження європіддонів. Таке маркування піддонів наноситься на кожен дерев'яний піддон, який пройшов фітосанітарну обробку, і є необхідною умовою для вивезення товару на піддонах за кордон [12, 13].

Термообробка – це знезараження методом нагрівання за досягнення температури всією товщею деревини не нижче 56°C (у т. ч. серцевини) протягом як мінімум 30 хв. Цей спосіб визнано ефективним для знищення більшості видів шкідників деревини, у тому числі карантинних, у будь-якій фазі розвитку. У виробників дерев'яної тари доволі популярним видом обробки є Kiln drying. За її застосування сушіння деревини відбувається у камерах із штучно створеними високими температурами (понад 60°C) протягом 3-6 год для досягнення заданого відсотка вологості деревини (зазвичай не вище 20%). За такого висушування гине більшість видів шкідників деревини [14].

Економія витрат буде не значною, проте основною метою є розвиток нового напрямку діяльності – надання послуг з термообробки піддонів (інших дерев'яних виробів) стороннім організаціям та отримання додаткового прибутку. Це також дасть змогу підвищити показники ефективності використання як матеріальних, так і фінансових ресурсів підприємства.

В останньому звітному році підприємство, що досліджується, зверталось до сторонніх організацій за послугами термообробки за такими найбільш поширеними розмірами піддонів: 1200x800, 1200x1000, 1150x1150 та 1000x1000. Загальні витрати на термообробку в 2019 р. становили 73276 грн.

У табл. 2 надано аналіз таких витрат залежно від розміру та вартості послуги термообробки піддону.

Проведений аналіз сушильних камер для термообробки деревини свідчить про те, що вартість такого обладнання на ринку України залежно від завантаження (м3) в середньому становить 288000 грн [15]. Таке обладнання належить до 4-ї групи основних фондів і рекомендоване значення періоду для амортизації обрано на рівні 5 років [16]. Тож річна сума амортизації становитиме 57600 грн.

Таблиця 2

Аналіз витрат на термообробку піддонів у 2019 р.

Стаття	Розмір піддона			
	1200x800	1200x1000	1150x1150	1000x1000
Кількість термооброблених, од./рік	770	1510	1155	1210
Середня вартість термообробки, грн/од.	15	16,6	17	14
Річні витрати на термообробку, грн/рік	11625	25036	19710	16905
Сукупні річні витрати на термообробку, грн/рік	73276			

Джерело: розроблено авторами за даними підприємства ПП «ДІАЛОГ ГРУП».

На сьогодні підприємство не має власних ресурсів у повному обсязі, тому автори пропонують залучити частину необхідних коштів за допомогою банківського кредиту. Пропонується профінансувати проєкт на 70000 грн за рахунок власних коштів, а решту (218000 грн.) – взяти у вигляді кредиту.

У табл. 3 надано розрахунок річних витрат за умови, що підприємство буде проводити максимальну кількість циклів термообробки.

Таблиця 3

Розрахунок річних витрат на термообробку піддонів

Стаття витрат	Сума, грн.
Витрати на електроенергію	412650
Витрати на заробітну плату	161040
Амортизація	57600
Всього витрат, грн/рік	640290

Джерело: розроблено авторами.

Отже, максимальні річні витрати на електроенергію за таким проєктом становитимуть 412650 грн (відповідно до технічної документації устаткування). Додатково потрібно найняти 1 працівника, що буде стежити за режимами устаткування із заробітною платою 11000 грн/міс. Вантажників додатково наймати не потрібно, оскільки підприємство має для таких потреб достатньо персоналу. Таким чином, річні додаткові витрати на персонал з нарахуваннями становитимуть 161040 грн, а сукупні витрати на проведення термообробки будуть охоплювати витрати на електроенергію, витрати на персонал та амортизацію.

За один цикл можна термічно обробити 1000 піддонів. За умови 50 циклів на рік можна максимально обробити 50000 шт. За результатами 2019 р., підприємство замовило термообробку 4645 піддонів у сторонніх організацій.

У табл. 4 надано розрахунок прогнозованої кількості термооброблених піддонів для власних потреб та для сторонніх організацій. У результаті того, що підприємство зможе здійснювати термообробку власними силами, підприємство матиме економію за цією статтею витрат.

У табл. 5 надано розрахунок економії за рахунок власної обробки 4645 піддонів (планова кількість аналогічна кількості оброблених піддонів в 2019 р.). З розрахунків видно, що в результаті придбання обладнання для термообробки піддонів, економія за цією статтею витрат становитиме 13774 грн/рік.

Таблиця 4

Розрахунок собівартості термообробки одного піддона

Кількість піддонів за одну обробку, од.	Максимальна кількість циклів, цикл/рік	Максимальна кількість піддонів, од./рік	Планова термообробка власних піддонів, од.	Максимальна кількість термообробки піддонів стороннім організаціям, од.	Витрати на термообробку, грн/рік	Собівартість термообробки, грн/од.
1000	50	50000	4645	45355	640290	12,81

Джерело: розроблено авторами.

Економія незначна, але автори зазначають, що основною метою придбання такого обладнання є розвиток нового напрямку діяльності підприємства – надання послуг

з термообробки деревини. Дослідження показало наявність попиту на вид послуг у регіоні.

Таблиця 5

Розрахунок економії витрат на термообробці власними силами

Стаття	Сума, грн.
Вартість термообробки у сторонніх організацій, грн./рік	73276
Кількість термооброблених піддонів, од./рік	4645
Собівартість термообробки власними силами, грн/од.	12,81
Собівартість термообробки власними силами, грн/рік	59502
Економія, грн/рік	13774

Джерело: розроблено авторами.

Але на етапі впровадження такої послуги у підприємства можуть виникнути деякі складнощі в прогнозуванні завантаження лінії з термообробки (у зв'язку з відсутністю клієнтської бази). Тому подальші розрахунки автори проводили на основі припущення, що щонайменше лінія буде завантажена на 50% протягом року. Додатково розглянуто варіанти, якщо лінія буде завантажена на 70% та 90%. У табл. 6 надано розрахунок чистого прибутку від надання послуг термообробки піддонів стороннім організаціям.

З урахуванням цінової пропозиції на такий вид послуг у регіоні середня ціна послуги підприємства становитиме 16 грн/од. А також підприємство нестиме щорічно додаткові витрати на збут (реклама на сайті, СМІ, та ін.) в розмірі 10 тис. грн.

За результатами прогнозних розрахунків, чистий прибуток від надання послуг з термообробки піддонів стороннім організаціям становить 3567 грн за умови, що лінія протягом року буде завантажена на 50%. Якщо завантаження становитиме 70%, чистий прибуток дорівнюватиме 36250 грн, за умови, що лінія буде завантажена на 90%, – чистий прибуток від надання послуг з термообробки стороннім організаціям становитиме 55883 грн.

Зроблені прогнозні розрахунки основних форм фінансової звітності (в статті не наводяться) підприємства показали, що в результаті запропонованих заходів чистий прибуток підприємства зросте з 31,1 тис. грн у 2019 р. до 47,1 тис. грн, 73,7 тис. грн, та 100,3 тис. грн у прогнозному періоді (на 2020 р.), якщо лінія з термообробки буде працювати, відповідно, з 50%-м, 70% та 90% завантаженням.

У результаті змін, що відбудуться в фінансовій звітності підприємства, зміняться й показники, що характеризують ефективність використання ресурсів підприємства.

Таблиця 6

Розрахунок прибутку від надання послуг стороннім організаціям

Стаття	Завантаження лінії з термообробки на:		
	50%	70%	90%
Обсяг термічно оброблених піддонів, од./рік	25000	35000	45000
Середня вартість послуги з термообробки, грн/од.	16	16	16
Загальна виручка від послуги, грн/рік	400000	560000	720000

продовження таблиці 6

Собівартість послуги термообробки, грн/од.	12,81	12,81	12,81
Загальна собівартість надання послуги, грн/рік	320250	448350	576450
Валовий прибуток, грн/рік	79750	111650	143550
Маркетингові та інші витрати, грн/рік	10000	10000	10000
Операційний прибуток, грн/рік	69750	101650	133550
Фінансові витрати (витрати за кредитом)	65400	65400	65400
Податок до сплати податку на прибуток	4350	36250	68150
Податок на прибуток, грн/рік	783	6525	12267
Чистий прибуток, грн/рік	3567	29725	55883

Джерело: розроблено авторами.

У табл. 7 надано розрахунок показників ефективності використання ресурсів підприємства за результатами фінансової звітності за 2019 р. та прогнозних фінансових звітностей за результатами впровадження запропонованих заходів.

Таблиця 7

Показники ефективності використання ресурсів підприємства

Показник	2019 рік	Прогнозний рік завантаження лінії на:		
		50%	70%	90%
1	2	3	4	5
Відносні показники ділової активності				
Коефіцієнт оборотності активів (Asset turnover (total asset turn over), AT)	0,86	1,09	1,22	1,34
Коефіцієнт оборотності оборотних активів (CAT)	3,05	4,02	4,32	4,61
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (Accounts Receivable Turnover, ART)	7,07	7,47	8,44	9,40
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (Accounts payable ratio, AP)	8,54	10,09	11,39	12,69
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (Accounts payable ratio, AP)	8,54	10,09	11,39	12,69
Коефіцієнт оборотності запасів (Inventory Turnover, IT)	6,32	9,5	10,9	12,2
Коефіцієнт оборотності власного капіталу (Equity Turnover (Capital Turnover), ET)	10,17	11,19	11,11	11,04
Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача) (Fixed asset turnover, FAT)	1,20	1,50	1,69	1,89
Показники ефективності управління ресурсами				
Тривалість обороту активів (TD)	424,35	334,3	300,1	272,9
Тривалість обороту дебіторської заборгованості (TDD)	51,63	48,8	43,3	38,8
Тривалість обороту кредиторської заборгованості	42,75	36,2	32,1	28,8

продовження таблиці 7

Тривалість обороту запасів	57,75	38,3	33,6	29,9
Показники ефективності використання активів підприємства для генерації прибутку				
Рентабельність активів (ROA)	3,92%	4,95%	7,54%	10,07%
Рентабельність власного капіталу (ROE)	46,31%	50,79%	68,89%	83,08%

Джерело: розроблено авторами з використання запропонованої систематизації показників.

За результатами розрахунків видно, що не залежно від ступеня завантаження лінії з термообробки, відбувається покращення використання ресурсів, що підтверджує динаміка за всіма розрахованими показниками оборотності та рентабельності.

Висновки. Отже, проведені розрахунки показали, що розвиток нового напрямку діяльності підприємства (надання послуг з термообробки деревини) в умовах ПП «ДІАЛОГ ГРУП» дає змогу отримати додатковий прибуток. У результаті здійснення запропонованих заходів чистий прибуток підприємства зростає з 31,1 тис. грн, до 47,1 тис. грн, 73,7 тис. грн, та 100,3 тис. грн, якщо лінія з термообробки буде працювати, відповідно, з 50%-м, 70% та 90% завантаженням. Розрахунки також свідчать, що незалежно від ступеня завантаження лінії з термообробки, відбувається покращення використання ресурсів, що підтверджує динаміка відповідних показників ефективності.

Необхідно зауважити, що існують значні перспективи з описаного та прорахованого напрямку діяльності. Оскільки послугами з термообробки деревини користуються не тільки підприємства, що виготовляють (ремонтують, скуповують) дерев'яні піддони, а також з такої деревини можна виготовляти комплектуючі, музичні інструменти, домашні речі, малі архітектурні форми, садово-паркові конструкції і т. і., тому в майбутньому підприємство, діяльність якого досліджено в статті, може надавати послуги стороннім організаціям з термообробки деревини для різних потреб, що дасть змогу отримувати додаткові доходи та закріплювати свої позиції на цьому ринковому сегменті.

Перспективи подальших досліджень. Перспективами подальших досліджень є встановлення ступеня впливу показників ефективності використання ресурсів підприємства на рівень прибутку з використанням математичних моделей.

Література

1. Мазур А. О., Кириченко С. О. Методологічні основи ефективного використання ресурсів підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. № 6. С. 253–258.
2. Asset Turnover, Capital Structure and Financial Performance Consumption Industry Company in Indonesia Stock Exchange / Siti Nurlaela, Bambang Mursito, Eny Kustiyah та ін.] DOI: 10.32479/ijefi.8185. *International Journal of Economics and Financial Issues*. 2019. URL: https://www.researchgate.net/publication/334100090_Asset_Turnover_Capital_Structure_and_Financial_Performance_Consumption_Industry_Company_in_Indonesia_Stock_Exchange.
3. Кобилецький В. Р. Фінансовий аналіз та висновки. *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»*. URL: <https://www.finalon.com/> (дата перегляду: 01.05.2020).

4. Maria Gorczyńska. Accounts Receivable Turnover Ratio. The Purpose of Analysis in Terms of Credit Policy Management. 2010. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/a460/64f2186d5fdc14bbe549b441dea784ded7d1.pdf>
5. Rezana Intan Amanda. The Impact Of Cash Turnover, Receivable Turnover, Inventory Turnover, Current Ratio And Debt To Equity Ratio On Profitability. *Journal of Research in Management*. 2019. URL: https://www.researchgate.net/publication/334320658_The_Impact_Of_Cash_Turnover_Receivable_Turnover_Inventory_Turnover_Current_Ratio_And_Debt_To_Equity_Ratio_On_Profitability.
6. Duru Anastesia Nwakaego. Management of Accounts Payable on the Financial Performance of Industrial/ Domestic Manufacturing Companies in Nigeria. Duru Anastesia Nwakaego, Okpe Innocent Ikechukwu. DOI: 10.9790/0837-2107065461. *IOSR Journal Of Humanities And Social Science*. 2016. URL: https://www.researchgate.net/publication/305660523_Management_of_Accounts_Payable_on_the_Financial_Performance_of_Industrial_Domestic_Manufacturing_Companies_in_Nigeria
7. Ділова активність підприємства: сутність та методика аналізу: моногр. / Н. Б. Кащена, О. О. Горошанська, Т. В. Польова [та ін.]. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2016. 196 с.
8. Equity Turnover. URL: <https://www.finstanon.com/ratios-dictionary/115-equity-turnover>.
9. Lina Warrad, Rania Al Omari. The Impact of Turnover Ratios on Jordanian Services Sectors' Performance. DOI: 10.17265/1548-6583/2015.02.001. *Journal of Modern Accounting and Auditing*. 2015. URL: https://www.researchgate.net/publication/274389736_The_Impact_of_Turnover_Ratios_on_Jordanian_Services_Sectors%27_Performance.
10. Effects of Return on Asset, Return On Equity, Earning Per Share on Corporate Value / Rosikah, Dwi Kartika Prananingrum, Dzulfikri Azis Muthalib etc.]. *The International Journal of Engineering and Science (IJES)*. 2018. URL: <http://www.theijes.com/papers/vol7-issue3/Version-1/B0703010614.pdf>.
11. Regulation of wood packaging material in international trade – 2009. URL: https://www.tis-gdv.de/wp-content/uploads/tis_e/verpack/holz/export/ispm15.pdf.
12. Піддони з термообробкою. URL: <http://www.poddoni.com.ua/pallets/pallets-heat-treatment.html>.
13. Фітосанітарна обробка: дерев'яні палети, тара, європіддони. URL: http://palletps.com/ua/news/ispm_15.
14. Термообробка деревини. URL: <http://www.moderator.if.ua/wood/termo-obrobka.html>.
15. Обладнання та інструмент / сушильні камери. URL: <https://torg.ukr.bio/ua/trade/list/all/r0/full/102-drying-rooms/>.
16. Стаття 138ПКУ «Різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів». URL: <https://i.factor.ua/ukr/law-24/section-517/article-10182/>.
17. Анісімова О. М. Аналіз ділової активності підприємства як системна оцінка ефективності використання власних ресурсів. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2013. № 2. С. 19–24.

References

1. Mazur A. O. Metodolohichni osnovy efektyvnoho vykorystannia resursiv pidpriumstv [Methodological bases of effective use of resources of enterprises] / A. O. Mazur, S. O. Kyrychenko. // Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia. – 2018. – №6. – S. 253–258. [in Ukrainian]
2. Asset Turnover, Capital Structure and Financial Performance Consumption Industry Company in Indonesia Stock Exchange / Siti Nurlaela, Bambang Mursito, Eny Kustiyah та ін.] // International Journal of Economics and Financial Issues. – 2019. – Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/334100090_Asset_Turnover_Capital_Structure_and_Financial_Performance_Consumption_Industry_Company_in_Indonesia_Stock_Exchange. [in English] DOI: 10.32479/ijefi.8185
3. Kobyletskyi V. R. Finansovyi analiz ta vysnovky [Financial analysis and conclusions] / V. R. Kobyletskyi // Onlain-zhurnal «Financial Analysis online» – Retrieved from: <https://www.finalon.com/> [in Ukrainian]
4. Maria Gorczyńska. Accounts Receivable Turnover Ratio. The Purpose of Analysis in Terms of Credit Policy Management / Maria Gorczyńska. – 2010. – Retrieved from: <https://pdfs.semanticscholar.org/a460/64f2186d5fdc14bbe549b441dea784ded7d1.pdf> [in English]
5. Rezana Intan Amanda. The Impact Of Cash Turnover, Receivable Turnover, Inventory Turnover, Current Ratio And Debt To Equity Ratio On Profitability / Rezana Intan Amanda // Journal of Research in Management. – 2019. – Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/334320658_The_Impact_Of_Cash_Turnover_Receivable_Turnover_Inventory_Turnover_Current_Ratio_And_Debt_To_Equity_Ratio_On_Profitability. [in English] DOI: 10.32424/jorim.v2i2.66
6. Duru Anastesia Nwakaego. Management of Accounts Payable on the Financial Performance of Industrial / Domestic Manufacturing Companies in Nigeria. / Duru Anastesia Nwakaego, Okpe Innocent Ikechukwu // IOSR Journal Of Humanities And Social Science. – 2016. – Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/305660523_Management_of_Accounts_Payable_on_the_Financial_Performance_of_Industrial_Domestic_Manufacturing_Companies_in_Nigeria [in English] DOI: 10.9790/0837-2107065461
7. Dilova aktyvnist pidpriumstva: sutnist ta metodyka analizu : monohrafiia [Business activity of the enterprise: essence and methods of analysis: monograph] / N.B. Kashchena, O.O. Horoshanska, T.V. Polova [та ін.]. – Kh. : Vydavnytstvo Ivanchenka I.S., 2016. – 196 p. [in Ukrainian]
8. Equity Turnover – Retrieved from: <https://www.finstanon.com/ratios-dictionary/115-equity-turnover> [in English]
9. Lina Warrad. The Impact of Turnover Ratios on Jordanian Services Sectors' Performance/LinaWarrad,RaniaAlOmariJournalofModernAccountingandAuditing.– 2015. – Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/274389736_The_Impact_of_Turnover_Ratios_on_Jordanian_Services_Sectors%27_Performance. [in English] DOI: 10.17265/1548-6583/2015.02.001 //
10. Effects of Return on Asset, Return On Equity, Earning Per Share on Corporate Value / Rosikah, Dwi Kartika Prananingrum, Dzulfikri Azis Muthalib та ін.] // The

- International Journal of Engineering and Science (IJES). – 2018. – Retrieved from: <http://www.theijes.com/papers/vol7-issue3/Version-1/B0703010614.pdf>. [in English]
11. Regulation of wood packaging material in international trade – 2009. – Retrieved from: https://www.tis-gdv.de/wp-content/uploads/tis_e/verpack/holz/export/ispm15.pdf
 12. Piddony z termoobrobkoiu [Pallets with heat treatment] – Retrieved from: <http://www.poddoni.com.ua/pallets/pallets-heat-treatment.html> [in Ukrainian]
 13. Fitosanitarna obrobka: dereviani palety, tara, yevropiddony. [Phytosanitary treatment: wooden pallets, containers, europallets.] – Retrieved from: http://palletps.com/ua/news/ispm_15 [in Ukrainian]
 14. Termoobrobka derevyny [Heat treatment of wood] – Retrieved from: <http://www.moderator.if.ua/wood/termo-obrobka.html> [in Ukrainian]
 15. Obladnannia ta instrument / sushylni kamery [Equipment and tools / drying chambers] – Retrieved from: <https://torg.ukr.bio.ua/trade/list/all/r0/full/102-drying-rooms/> [in Ukrainian]
 16. Stattia 138 PKU «Riznytsi, yaki vynykaiut pry narakhuvanni amortyzatsii neoborotnykh aktyviv» [Clause 138 of the TCU «Differences arising from the depreciation of non-current assets»] – Retrieved from: <https://i.factor.ua/ukr/law-24/section-517/article-10182/> [in Ukrainian]
 17. Anisimova O. M. Analiz dilovoi aktyvnosti pidpriemstva yak systemna otsinka efektyvnosti vykorystannia vlasnykh resursiv [Analysis of business activity of the enterprise as a systematic assessment of the efficiency of own resources] / O. M. Anisimova. // Problemy i perspektyvy rozvytku pidpriemnytstva.. – 2013. – №2. – S. 19–24. [in Ukrainian]

Статтю отримано 18 травня 2020 р.

Article received May 18, 2020.